

SINIF YÖNETİMİ

Birinci Boyut: Sınıfın fiziksel düzeni, genişliği, ısı, ışık, renk vb.dir. öğrencinin rahat etmesini sağlamak, okula isteyerek gelmesini gerçekleştirmek için yapılır.

İkinci Boyut: Plan-program etkinliklerinin yönetimi, amaçlar esas alınarak yıllık ünite, günlük planlarının vb. yapılması

Üçüncü Boyut: Zaman etkinliklerini sınıfta geçirilen zamanda çeşitli etkinlikler yapılarak öğrencinin zamanının çoğunu okulda sınıfta geçirmesini sağlamak

Dördüncü Boyut: Sınıf kurallarının benimsetilmesi ve karşılıklı ilişkilerin düzenlenmesi öğretilir.

SINIF YÖNETİMİ MODELLERİ

Bütünsel: Sınıfta algıları bütünleştiren yöntem

Tepkisel yöntem: İstenmeyen durum ve davranışın değiştirilmesi

Gelişimsel: Sınıf yönetiminde öğrencilerin her türlü gelişim düzeylerinin artmasıdır.

Önlemsel: Gelecek kestirme, istenmeyen davranışları önceden kestirme ve önlem alma

Sınıf Yönetiminin Dış Etkileri

- Uzak çevre
- Yakın çevre
- Aile
- Okul

Ders Dönemi Öncesi Sınıf Hazırlıkları

Ders öncesinde gerekli çalışmaların yapılması mekanın ve psikolojik boyutların düzenlenmesi

Fiziksel Ortamla İlgili Hazırlıklar

- Mekan sistemin diğer parçalarıyla uyumlu olmak zorundadır
- Öğrencilerin farklılığı nedeniyle sınıf ortamı çok boyutludur.
- Eş zamanlılık sınıf ortamının bir özelliğidir.
- Sınıf ortamının diğer bir özelliği ise kısa sürede çok sayıda olayla karşılaşır.
- Sınıf ortamının kestirmezlik, açıklık ve uzun sürelik gibi özellikleri vardır.

Fiziksel Ortamın Etkileri

- Sınıf ortamı öğrenci; güdüsünü, devamını, öğretmen-öğrenci ilişkisinin kalitesini etkiler

- Öğrenme-öğretme ilişkileri öğretim çevresinin işlevidir.
- Fiziksel ortama ilişkin her değişken eğitime destek veya engel olur.
- Sınıftaki masa, sıra, dolap, uzaklık, öğrenci gibi fiziksel engeller öğrenci ve öğretmen ilişkisini olumsuz etkileyebilir.
- Sınıfı etkileyen bir diğer etken ise sınıftaki öğrenci değişimleridir.
- İyi bir sınıf düzeni güdülemeyi etkiler.

Fiziksel Ortamın Değişkenleri

Öğrenci sayısı:

- sınıfın öğrenci düzeyi sınıfın sayısını belirler.
- İlk sınıflarda öğrenci sayısı az tutulmalıdır.
- Öğrenci sayısı en az 16-20, en fazla 26-30 olmalıdır.
- Öğrenci başarısı sınıf sayısına bağlı değildir.
- Öğrenci azlığı öğretmenin; ek zaman kullanmasına, az kaynakla yetinebilmesine, her öğrenciye az zaman ayırmasına yol açar.
- Öğretmen moral ve tutumunda önemli etkisi vardır.

Işık:

- psikolojik sistemi etkiler.
- Başarı, tutum üstünde fazla etkisi yoktur.
- Görme ve okumanın yapılacağı kadar aydınlık olmalı
- Işık doğrudan değil dolaylı olmalı

Isı

- Ortalama 20 derece
- Öğrenciye göre değişebilir.

Renk

- Fiziksel davranışsal durumu etkiler.
- Nefes alışı, kan, basıncı, nabız, kan etkinliği
- Mavi renk= gevşetici, rahatlatıcı – Kırmızı= heyecan verici, kışkırtıcı
- Öğrenimi ve duyguları etkiler.

Gürültü

- İşitmeyi engeller, dikkati dağıtır, rahatsızlık verir, fiziksel ve ruhsal sağlığı bozar.
- Öğretmen zamanı etkili kullanamaz.

Temizlik

- Fiziksel açıdan gereklidir, oksijen azlığı dikkatsizlik ve uykulu yapar.

Görünüm

- Sınıf ölçülerinin uyumu, tavanın basık olmaması, duvarların boyalı, badanalı, eşya ve duvar renklerinin uyumlu, pencerelerin geniş, mobilyaların çekici olması, halı, perde, çiçek, masa örtüleri, albenili bir sınıf ortamı yaratmalıdır.

Fiziksel Ortamın Düzenlenmesi

- Sınıf ustaca düzenlenmelidir.
- Sınıfta; birkaç öğrenme etkinliği için mekanlar oluşturulmalı, her grup farklı bir araçla çalışabilmeli, birbirlerinden yararlanmalı ve birbirlerini izlemeli

Sınıfın Ana Bölümleri

- Sınıf ortamı müze değil, bir laboratuvar olmalı
- Farklı amaçlar için kullanılacak birer köşe oluşturulmalıdır.
- Alt sınıflarda sürekli oturma yerleri gereksiz
- Öğrenme merkezleri olmalı
- Öğrenme merkezlerinden yararlanma bir kurala bağlanmalı, çalışma kuralları herkesçe bilinmeli
- Daha üst sınıflar öğrenme paketleri, bireysel öğrenme aracı olarak kullanılmalıdır.

Öğrencilerin Oturma Düzeni

- Eğitsel çaba ve sınıf yönetimini destekler veya engeller.
- İletişim ve etkileşim alışkanlıkları yer belirlemede başka bir değişkendir. Numara veya alfabe sırasına göre oturma yöntemleri kullanılabilir.
- Öğretmen masası öğretmenin sınıfın tamamını göreceği yerde olmalı, sınıftaki araçlar etiketlenmeli ve yerleri belli olmalıdır.
- Oturma düzeninin öğrencilere sorulması onlarda demokrasi bilincinin aşılmasını sağlar.

Sınıf yerleşim düzeni dört grupta toplanır

1. Klasik düzen
2. Tek grup düzen
3. Bireysel düzen
4. Çok grup düzen

Plan Program Hazırlıkları

- Bugünden geleceği ön görmeyi sağlar.
- Olacaklara karşı hazırlıktır.
- Yapımı zordur ama; kaynak kullanımını ekonomikleştirir, hedefe götürür, geleceğe bilinçli hazırlanma fırsatı verir, hedefe ulaşma zamanı ve düzeyi hakkında uygulama öncesinde bilgi sağlar, eğitsel hedeflere hizmet etmesi gerekir.

Bir eğitim planının ön değerlendirmesinde şu sorulara yanıt aranmalıdır.

1. Öğretmenin bir planı var mıdır?
2. Bu plan eğitsel hedeflere götürücü müdür?
3. Öğretmen bu planı uygulayarak hedeflere ulaşabiliyor mu?

Amaç, plan- program ilişkileri

- Eğitim, bireylerin istenen davranışları göstermeleri istenmeyenleri değiştirmeleri olarak tanımlanabilir.
- Öğretmen her dönem öncesi yapılacakları belirler.

Sınıf Kuralları

Öğretmen açıkça belirtir. Öğretmen ilk başta kuralları söylediği için öğrencilerine hayır diyebilir. Kurallar aşırı katı olursa can sıkıntısı yaratır ve ilişkileri mekanikleştirir.

Sınıf İçinde Öğretmen

A. Davranış Oluşturma

- Program konu merkezli, öğretmen davranışı yetkeci, kurallar ve kararlar öğretmen tarafında konulmuşsa KATI davranış.
- Program öğrenci merkezli, öğretmen davranışı demokratik, kararlar ve kurallar birlikte konulmuşsa GEVŞEK davranış. (Bu önerilir.)

B. Sınıfta Öğretmenin Yeri

Sınıfın tümünü görebilmelidir ve öğrencilere arkasını dönmemelidir. Öğrencilerle yüz yüze olmalıdır.

C. Öğretmenin Örnek Olması

Öğretmen ger davranışıyla öğrenciye model olur. Öğrenciler her davranışta öğretmeni örnek alır. (Öğretmenin derse ilgisi, yaptıkları, söyledikleri, giyimi.) Öğretmen hiçbir durumda öfkelenmemelidir. Aşırı kaygılı yada aşırı kaygısız olmamalıdır.

Ç. Sınıfta Güç İlişkisi

Öğretmen hiçbir zaman yasal konumundan kaynaklı gücünü ilişkiyi koparacak şekilde kullanmamalıdır. Öğretmen gücünü içten, dürüst, sınıfın havasını sosyal açıdan iyi yapılandırmalıdır.

D. Demokratik Ortam

Öğrenciler kendilerini yönetebilmelidir. Öğretmen öğrencileri etkilemek için akran değerlendirmesi yapmalıdır. Böylece demokratik ortam oluşur. Öğrenci sınıf kurallarının belirlenmesinde söz hakkı olmalıdır. Öğrenci işini yapmanın gerçek yararını bilmeli ödül ve ceza yöntemiyle değil.

E. Sınıfta İletişim

Öğretmen dilini iyi kullanmalı. Kısa cümle ve amaca uygun, öğretmenin konuşmasından herkes aynı anlam çıkarmalıdır. Göz teması ve el-kol-yüz hareketi olmalıdır.

F. Zaman Yönetimi

Dikkatli planlanma ile olur. Zamanın hepsi eğitsel amaçlı olmalı.

G. Sınıfta Korku, Kaygı

Öğretmen düşünce ve eylemde açık olmalı yoksa sözler yanlış anlaşılır ve öğrenci kaygılanır.